

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. An Intensio fiat productione novæ qualitatis
corrupta veteri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

quæla probatur; si vellet Deus producere calorem intensum, deberet prius producere frigus intensum, quia intensio caloris sistit in expulsi-
one frigoris intensi. Rursus frigus intensum non posset producere quin prius producat calorem intensum, quia intensio frigoris, sistit in expulsi-
one caloris intensi, & sic ulterius. Ergo nunquam esset ponibilis calor intensus, & frigus intensum, quia quod primo produci deberet, jam deberet supponere prius. Hoc ulterius fundatur in hoc principio: Necessariò debet deveniri ad aliquid quod primo producat. Ergo si nihil potest esse quod primo producat, nihil unquam produceretur, in præsentia autem non posset primo produci calor v. g. intensus, ut probatur.

PROBATUR 3. Quia vel totum simul contrarium expellitur, vel per partes, si totum simul. Ergo non est successiva alteratio, quod est contra experientiam. Ergo ulterius non datur intensio, quia in eo quod simpliciter, & totum simul non est, non potest dici magis vel minus non esse, hoc enim ipso, non totum simul non esset, consequenter nec potest magis vel minus expelli. Quod si non detur in expellendo contrarie magis vel minus expelli. Ergo nec datur majus & minus expellere, consequenter nec intensum fiat per te in illo expellere. Quod si contrarium non totum simul expellitur. Ergo remissio sit per partes. Ergo & intensio fiet per easdem, qua enim ratione unum diminuitur eadem & aliud augetur, cum ita debeat augeri, quomodo casu alio sit remittenda, sed remittitur per partes. Ergo & augetur per partes. Ergo & intenditur per partes. Hæc enim idem sunt in te, cur ergo in illa potius additione partium, non stabit intensio?

Per hoc tamen non nego, quod sequatur tanquam aliquid secundarium ad intensiorem, vel actualis expulsio contrarii, vel aptitudinalis, ut sequitur ex esse, negatio non esse oppositi, nam ex esse hominis, sequitur negatio non esse hominis. Sic & ex frigore, sequitur suo modo negatio non frigoris positivi, seu calidi, & hoc voluit Aristoteles 5. Physicorum Textu 11. & 3. Topicorum cap 19.

Punctum Difficultatis 2.

An Intensio fiat productione novæ Qualitatis corrupta veteri?

DISCENDUM est. Intensionem non fieri per corruptionem in ante producta qualitate & productionem alius novæ. Et assertum contra Avicennam, Durandum, & alios.

PROBARI solet I. Illa intensio, & esset intensio ut supponitur, & non esset, quia non esset illic augmentum qualitatum, non enim id

dicitur augeri, cui succedit aliud priori corrupto.

RESPONDERI posset. Augmentationem in omni intensione debere fieri non numeralem, adeoque quamvis antecedens aliquid non servetur: sed debere esse augmentationem virtutis, quæ fieri potest corrupto priori, & succedente aliquo novo.

PROBAT II. Oviedo; hic contra 4. num. 10. Agens in primo instanti in quo applicatur potens est producere calorem perfectum, seu intensum, quem producit postquam alios minus perfectos producit. Ergo in primo instanti potuit illum producere, & subiectum illo calore intendere sine ulla intensiōis successione.

RESPONDERI posset. Retorquendo Argumentum, nam in sententia Oviedi, Intensio fit per additionem gradus ad gradum, cur ergo non statim agens producit octo gradus. Quod si recurrat Oviedo fieri per resistantiam manentis contrarii, ergo posita indefinitè hæc propositio jam non tenet. Quando agens potens est aliquid agere (supple à parte sua) exemplo illud agendum, possentque dicere oppositi, etiam illic post corruptionem unius contrarii, productionem alius contrarii sequi, ita, ut nunquam maneat materia spoliata contrario, donec producat tota intensio, & quod ultimò hæc, quæ complet intensiōem non producat qualitas, referri id debet, in resistantiam, qua stante, hanc tantum qualiteratem potest producere agens.

PROBAT III. Recentior Suarez. Agens naturale non corrumpit sibi simile, immò illud conservat. Ergo calor ut octo, non destruet etiam præcedentes gradus, ut quator.

RESPONDERI posset. Antecedens, si includat etiam agens naturale intensivum falsum esse & videtur petere principium. Licet forte sit verum de aliquibus agentibus. Sed agentia, sicut in esse, ita & in agere non omnia sibi sunt proportionata; & sicut productio unius præsentia, est corruptio alius præsentia, quamvis similis, quæ præsentia in sententia arguentis est quod reale, cur productio sequentis gradus, non exigit corruptionem alius; quæ instantia ostendit ex eo præcisè quia aliquid est simile alteri, non sequi quod præcedens corrumpi non debeat. Deinde immeritò supponit, hocque ipsum probare debuisset, quod gradus imperfectior sit similis perfectiori.

PROBATUR IV. Ab Arriaga; vide eundem. *Sedejus argumento*

RESPONDETUR. Posset imprimis dici illos gradus esse diversæ speciei, & non ex eo deperdi gradum imperfectiorem, quia deberent manere in eodem subiecto qualitates diversæ speciei, sed ex aliis principiis; posito autem quod non sit diversæ speciei, posset aliquis intra eandem speciem admittere maiorem & minorem

perfectiorem, consequenter per perfectiorem qualitatem, non erit subjectum aequè calidum atque per imperfectiorem.

PROBAT V. Pontius. Quando intendit ignis calorem in aqua, non est ulla causa à qua destruatür præcedens calor, quia non est ignis destructivus caloris, absurdum enim videtur quod ignis habeat virtutem destructivam caloris.

RESPONDERI potest. Absurdum esse, ignem habere vim destructivam caloris absolute, licet habeat vim destructivam caloris imperfecti, nec id impugnat Pontius, in quo tamen in præsentia est difficultas.

PROBATUR VI. Communiter. Remissio non fit per destructionem intensi, & productionem remissioris. Ergo nec intensio. Antedens probatur, quia ponamus aquam calidam, circumdatam vicino frigido, eo casu remittet se calor in aqua. Ergo per te produceretur magis remissus calor, cuius producendi nullum principium attendi potest, non enim hoc principium est aqua, quia hæc non habet vim producendi calorem; non vicinum agens, quia supponitur circumdata corpore frigido non Deus, quia ad illum recurrere non est Philosophicum.

RESPONDERI potest, quod non sit Philosophicum recurrere ad Deum, quando subest alia causa naturalis alicujus effectus, quæ hic ostendi non potest; & sicut Deo tribuitur conservatio caloris in aqua, sic poterit tribui etiam productio remissionis caloris. Si aliunde non proberetur Remissionem, non stare in productione remissionis gradus.

Vt aliqua ex dictis restituantur Rationes:

PROBATUR VII. Conclusio argumento negativo. Non sunt multiplicanda entia sine necessitate. Ergo nec dignificanda; nullum autem fundamentum est ponendi gradum perfectiorem in intensione. Confirmatur; quia ille gradus perfectior vel est specie distinctus ab imperfectiori, vel solo numero, vel minus quam specie, & plus quam numero; non potest dici quod sit specie distinctus, quia hujus specificæ distinctionis nulla necessitas & signum; Sicut nec ulla necessitas ponendi in igne vim productivam specie distinctorum calorum. Non etiam potest dici quod sint solo numero distincti illi gradus: quia sequeretur quod imperfectior possit producere totum id, quod perfectior, alias non essent solo numero distincti; hoc autem dici non potest, quia in istis principiis tolleretur intensio. Nam quia facere potest perfectior calor id, quod imperfectior, Perfectior exigit imperfectionis corruptionem, Ergo cum etiam per te imperfectior gradus, sit solo numero distinctus, exigit ne producatür perfectior, utpote totum id potens præstare, quod

perfectior, consequenter per te non dabitur intensio, quia non dabitur productio gradus perfectioris; nec apparet, qui ille gradus esset imperfectior, non enim esset imperfectior specie, utpote ejusdem speciei, non imperfectior numero, nam numerica quæ talis distinctio, non importat imperfectionem; nam unum in bis, est aequè perfectum, atque unum in sex. Non etiam dici potest, quod calor perfectus & imperfectus sint distincti plus quam numero, minus quam specie; quia posito quod talis detur distinctio, nullum est fundamentum in præsentia, & nulla necessitas adstruendæ hujusmodi distinctionis, hæc etiā posita distinctione, non sequetur non posse inter se, illos duos gradus consistere, quæ enim hujus ratio? immò suppletio imperfectionis à perfectiori, videtur arguere distinctionem specificam, sicut suppletio formæ vegetativæ à formâ sensitivâ arguit eandem.

OBJICITUR I. Calor imperfectior est Terminus à Quo, respectu caloris perfectioris, qui & est Terminus ad Quem. Sed in omni mutatione debet terminus à Quo desinere, Ergo & gradus imperfectior.

RESPONDETUR. Calorem imperfectiorem non secundum entitatem esse terminum à Quo, tam enim hic numero, qui primus ponitur, poterat octavo loco poni, atque octavo loco positus, primo loco; Sed tantum calor imperfectior est terminus à Quo, secundum quod dicit negationem sequentium graduum, quæ negatio productione illorum graduum auferatur. Addo Terminum à Quo, in quantum importat privationem termini ad Quem, positione termini ad quem tollitur, vel in quantum importat terminum à Quo localem, formaliter acceptum, sed non est necesse simpliciter auferri terminum à Quo, alias discessit Româ, deposceret destructionem Romæ, quamvis propter motum localem, necesse sit illam deferri, qui motus localis, quæ non exercetur in alteratione intensiva, non est necesse in illa tolli terminum à Quo. Et ratio est, quia nisi deferantur in motu locali terminus à quo, non erit motus, sed consistentia in eodem loco; quamvis autem non destruatür prior gradus, & addatur illi alius similis, non sequetur eodem modo esse intensum calorem, habebit enim plus ex illo, quam ante.

OBJICITUR II. Eadem anima potest suppleri & gradum sensitivi, & gradum vegetantis, nec est necesse multiplicari animas ad has operationes. Ergo & intensio stabit in uno perfectiore gradu.

RESPONDETUR. Quia ex una parte, cum constet, defacto dari animam rationalem, bene possumus inferre, ad evitandas multiplicationes entium, unam illam esse; eamque hoc præstare quod alia. Cum autem non constet dari

dari defacto istum calorem perfectiorem unum, non erit multiplicare entia sine necessitate, ponere plures illos gradus. Non nego tamen, quod possibilis sit calor perfectus, continens in se emmenter plures gradus.

OBJICITUR III. Sonus & vox intenduntur per productionem novæ partis destructæ priori. Ergo & qualitas.

RESPONDET Pontius. Illa priora entia sunt successiva quorum partes non debent simul existere, qualitas autem intensa, est quid permanens, & propterea non debet ad productionem unius, altera destrui. Deinde in sono duo sunt, intensio & extensio. Extensio prout ab organo percipitur, exigit productionem novæ partis destructæ priori, quia quando dico: Pater. Cum sonat *ter*, non sonat *Pa*; intensio tamen debita syllabæ *ter* nullo modo, quantum ex vi intensiois, exigit destructionem syllabæ *Pa*, quia cum syllaba *ter* sonat, semper æquæ non est *Ly Pa*, & tamen non semper est eadem intensio. Ergo intensio quæ talis, non est ex destructione antecedentis syllabæ, consequenter intensio, aliunde petenda erit.

INSTAT A pari pro eadem sententia Maurus, quæst. 27. Quando arcus intenditur, non remanet eadem curvitas quæ erat ante, sed mutatur in aliam curvitatē majorem, & de converso cum arcus remittitur curvitas, major mutatur in minorem. Ergo etiam cum per actionem intensivam, subjectum fit magis calidum, non remanet idem calor, qui fuit ante.

RESPONDETUR. Quod nullæ partes arcus, retineant eandem curvitatē in intensio arcu, quæ erant in remissione, & tamen curvato, agere probaretur. Quidquid, sit de hoc, cum tamen indubiè omnia, veteri curvitate, aliquæ partes, novam acquirant, quoad has partes disparitas dari potest, quia scilicet cum illæ partes, novam acquirunt curvitatē, acquirant eam non sine motu locali, & si retinere & pristinum ubi, & novum, ratione novæ curvatis, deberet res bilocari. Ideo in nova curvitate, amitti debet curvitas pristina; quia autem in intensio, quantumvis fieret sine novæ qualitatē, destructa priore acquisitione, non sequeretur rem bilocari, nec quidquam aliud, ideo adhuc non significando entia sine necessitate, poterit salvari intensio, sine productione novæ qualitatē perfectioris.

Punctum Difficultatis 3.

An Intensio fiat per radicationem ejusdem qualitatē.

EST sententia Thomistarum, docentium, quod Intensio fiat per majorem radicationem, ejusdem qualitatē. Quæ doctrina duplicem

potissimum habet explicationem. Primum quod intensio fiat per productionem novæ existentie ejusdem qualitatē. Secundum quod fiat per unionem majorem ejusdem qualitatē.

DICENDUM est I. *Intensionem fieri per productionem novæ existentie ejusdem qualitatē.*

PROBATUR I. Quia existentia non distinguitur à re ut dictum alibi. Ergo non potest produci nova existentia ejusdem qualitatē, cum supponitur illa qualitas non produci.

PROBATUR II. Etiam posito quod existentia caloris sit distincta à calore, sequitur intensionem non fieri per productionem novæ existentie caloris. Sequela probatur: Existentia caloris est distincta realiter à calore. Ergo & existentia nova caloris. Quomodo ergo cum intensio debeat esse à majore calore, poterit illa haberi ab existentia nova caloris, quæ est distincta realiter; & sicut magis album non redditur aliquid, quia redditur magis lapidum, eò quod sapor & albedo sint distincta realiter, sic etiam cum existentia sit distincta à magis calido, non poterit existentia, reddere magis calidum.

RESPONDEBIS. Per nos subjectum redditur magis album, quantumvis ab illo albedo sit distincta realiter. Ergo etiam quamvis existentia sit distincta realiter, poterit adhuc reddere magis calidum.

CONTRA A. Quia albedo à se non est distincta realiter, in seque ipsa importat albedinem, hinc si uniatur subjecto, denominabit illud magis album, tu autem in magis calido, non ostendis quid sit plus caloris, non in ipsa existentia, quia hæc distinguitur realiter à calore; non in ipso calore, quia eundem dicis esse qui fuit ante.

PROBATUR III. Quia illa existentia perfectior, non habetur unde sumatur; nam existentia statim non esse nihil, & esse actu extra causas, in quo non videtur qui possit haberi perfectio major, cum semper non nisi verificetur hæc propositio, vi existentie non est nihil.

DICENDUM est II. *Intensionem non fieri per ejusdem forme indivisibilis majorem unionem.*

PROBATUR I. Vel illa perfectior unio, unit aliquem calorem cum subjecto, quem non uniebat imperfectior, vel non unit, si unit, Ergo illa qualitas non est indivisibilis, quia pars illius qualitatē aliqua unitur per perfectiorem, aliqua per imperfectiorem unionem. Quod si illa perfectior unio, non unit quidquam, quod non unierit imperfectior. Contra erit, quia non poterit salvari intensio, quia entitas unionis, non est intensio. Ergo perfectior intensio, non est perfectior Entitas unionis. Antecedens probatur, quia intensio tenet se à parte qualitatē. Unde quod magis calefacit, est magis calidum; & tamen ipsa unio caloris, non est